

skal jeg skænke ham, de er ikke bedre værd, den Slags Ord og Tonen i dem, da de blev fremsat, er maaske god Latin i den preussiske Landdag, men den Tone taaler ikke Omplantningen i dansk Jordbund. Som Dansker blev jeg ikke lidt forbavset, ja, jeg følte mig skamfuld paa det ærede Medlems Vegne over, at han som Sønderjyde kunde udtale sig her, som han gjorde, med en vis Foragt om det Husmandsforsvar, vi havde her hjemme i Danmark. Man skulde forsværge, at det ærede Medlem oven i Købet havde været blandt de forreste i Nationalitetskampen overfor en Stormagt, hvor han repræsenterede den mindre, den lille, jeg vilde tro, at netop naar man som Dansk havde været livegen paa en preussisk Herremands Gaard, vilde man trække Vejret lettet og frit og uden Foragt sætte Benene under eget Bord i sin Fædrenegaard, naar den blev en tilbuddt, selv om det kun er et Husmandsbrug.

Til det ærede Medlem Fru Helga Larsen skal jeg ganske kort sige, at vi er enige om den ene Ting, at vi ønsker Fred for vort Fædreland, vi ønsker ikke at faa det indviklet i Krig, men vi er uenige om Midlerne, hvorved det skal holdes udenfor Krig. Det ærede Medlem mener, vi naar det ved at afruste, jeg og mine mener, vi naar det ved at ruste, der er kun den Forskel, at jeg og de, der staar ved Siden af mig, staar paa Historiens Grund (*Et Medlem: Nej!*). Vi staar paa Historiens Grund, vi har set, at Krig ikke er undgaaelig, vi har set, at Menneskene alle Dage har sat sig til Modværge, fordi de simpelt hen var drevet af Selvopholdelsesdriften, vi har set til alle Tider, at naar man sløse og sløjede af paa et Lands Forsvar, gik det uvægerligt ud over Landet og dets Selvstændighed, vi har under Verdenskrigen set, at et dansk Forsvar har været medvirkende Aarsag til at holde Danmark udenfor Krigen. Det er ikke mig, der vil ud og prøve noget nyt, det er det ærede Medlem og alle de Medlemmer til venstre her i Salen, der vil ud paa det uprøvede, bort fra Historiens Grund, og det er dem, der har Bevisbyrden for, at det ikke netop fører Danmark ud i Ulykken. Vi faar maaske Krig paa begge Maader; hvis man kan borteliminere Selvopholdelsesdriften, kan man gaa til Afrustning; men Selvopholdelsesdriften vil altid melde sig, naar Faren er der, og har vi saa afrustet, er det for sent, og de, der saa har sat en Indsats ind paa Afrustningen, vil erkende — men for sent —, at de har spillet Hasard, og at det er Livet, de har brugt som Indsats, og at de en Gang for Historiens Domstol vil blive dømt, men da er det ikke

dem, der kommer til at betale, det er det danske Folk, der kommer til at betale.

Udenrigsministeren (Moltke): Med Hensyn til den Forespørgsel, der er rettet til mig af det ærede Medlem Hr. Holger Andersen angaaende Meddelelse om Indholdet af Gesandtberetningerne, skal jeg blot udtale, at den Fremgangsmaade vil blive brugt, som blev anvendt ved Sagen vedrørende Grønlandsoverenskomsten, og jeg tror ikke, jeg ved den Lejlighed gav noget af Medlemmerne af det den Gang sammenkaldte Udvalg Anledning til nogen Mistanke om, at jeg holdt noget tilbage.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Nis Nissen har Ordet for en kort Bemærkning.

Nis Nissen: Det ærede Medlem Fru Mathilde Hauschultz mente at skulle paatale den Tone, jeg havde brugt, den passede maaske i den preussiske Landdag, men den passede ikke omplanket i dansk Jordbund. Jeg vil ikke diskutere Tonen med det ærede Medlem Fru Mathilde Hauschultz, men det forbavser mig, at et Medlem af det konservative Folkeparti, der har sendt en Ordfører frem, som har brugt den Tone, jeg har karakteriseret for det ærede Medlem Hr. Pürschels Vedkommende, giver sig til at diskutere Tonen. Dernæst udtalte det ærede Medlem Fru Mathilde Hauschultz, at man skulde ikke tro, jeg havde staaet i første Række i Nationalitetskampen nede hos os, naar jeg kunde omtale vor Lidenhed paa den Maade, jeg har gjort. Jeg tror, denne Udtalelse af det ærede Medlem Fru Mathilde Hauschultz beviser, at Fruen ikke har opfattet, hvad min Mening er i det foreliggende Spørgsmaal. Jeg anser det ikke for en Skam at være lille, det kan være, andre gør det; Talen om Luxembourg, hvor man egentlig ikke kan bebrejde dette Land andet, end at det er lille og ikke magter at løse krigsmæssige Opgaver, viser f. Eks., at man fra visse Hold kan synes, det er en Skam at være lille. Jeg synes det ikke, jeg tror, at de smaa Stater ofte har øvet en meget stor Indflydelse i Historien, og naar jeg har talt om vor Lidenhed, har jeg kun konstateret Kendsgerninger, jeg har ikke sagt noget som helst, der i og for sig er nedsættende for vor Nation, og jeg vil hævde for mit Vedkommende, at jeg elsker mit Folk og mit Fædreland saa højt som nogen, og jeg værdsætter det danske Folk og den danske Kultur lige saa højt som alle Patentpatrioter.